

سۇلايمان قۇرغان ئىبادەتخانا —

بۇ سۈرەت يان تېمى چىقىرىۋېتىلىپ، ئىچى ئېنىق كۆرسىتىلگەن سۈرەت

سۇلايمان پادىشاھ مىلادىيەدىن ئىلگىرىكى 960 ياكى 959-يىلى «پەرۋەردىگارىنىڭ ئۆيى»نى يېرۇسالېمدا مورىيا تېغىغا قۇرۇشقا باشلىدى («پادىشاھلار (1)»: 1:6، «تارىخ-تەزكىرە (2)»: 1:3-2). يەتتە يىلدىن كېيىن ئۇ ئۇنى پۈتكۈزدى («پادىشاھلار (1)»: 38:6). ئىبادەتخانىنىڭ ئۆزىنىڭ ئۇزۇنلۇقى (چۆرسىدىكى ئۈچ قەۋەتلىك ھۇجرىلارنى ھېسابلىمىغاندا) 60 گەز، كەڭلىكى 20 گەز، ئېگىزلىكى 30 گەز، ئىبادەتخانىنىڭ ھويلىسى ئەتراپىغا چوڭ باسلى تام چۆرۈلگەن.

ئىبادەتخانىدىكى «مۇقەددەس جاي» نىڭ ئۇزۇنلۇقى 40 گەز، كەڭلىكى 20 گەز («پادىشاھلار (1)»: 15:6، 17-18، «تارىخ-تەزكىرە (2)»: 5:3-7 نىمۇ كۆرۈڭ). ئىچىدە ئالتۇن «خۇشبۇيىگاھ»، «تەقدىم نان» قويۇلىدىغان ئالتۇن شەرە ۋە ئون ئالتۇن چىراغدان (بەشى شىمال تەرىپىگە، بەشى جەنۇب تەرىپىگە) قويۇلغان («پادىشاھلار (1)»: 48:7-49، «تارىخ-تەزكىرە (2)»: 7:4).

شىمال تەرەپتىكى كاۋاك تۈۋرۈك «ياقىن» دەپ، جەنۇب تەرەپتىكى كاۋاك تۈۋرۈك «بوغاز» دەپ ئاتىلىدۇ («پادىشاھلار (1)»: 21:7، «تارىخ-تەزكىرە (2)»: 17:3).

«مۇقەددەس جاي» نىڭ ئالدىدىكى ئايۋاننىڭ ئۇزۇنلۇقى 20 گەز، كەڭلىكى 10 گەز ئىدى («پادىشاھلار (1)»: 3:6، «تارىخ-تەزكىرە (2)»: 4:3).

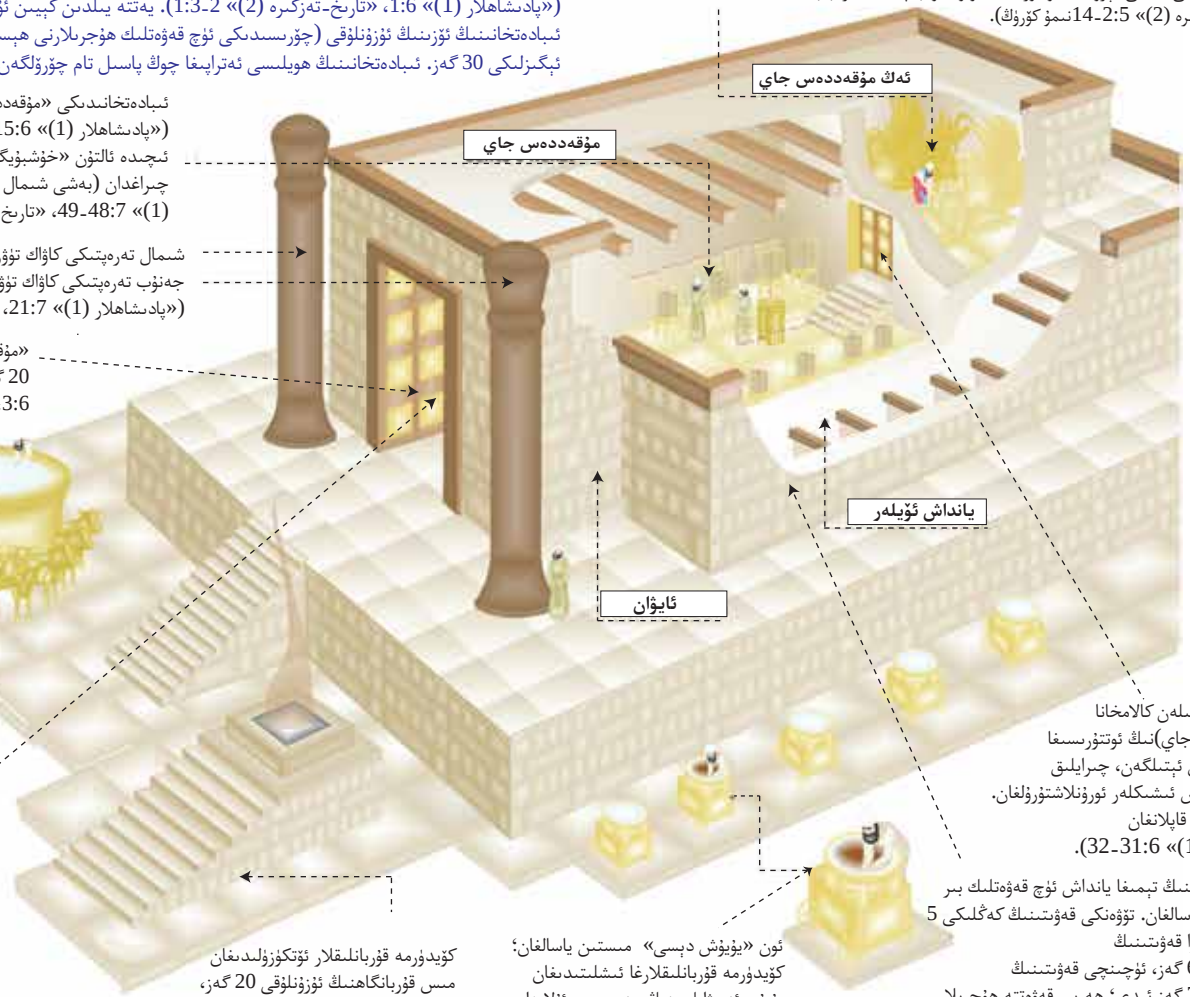
«دېڭىز» دەپ ئاتالغان بوغان داس، ئېگىزلىكى 5 گەز، دىئامېترى 10 گەز بولۇپ، ئۇنىڭغا ئىككى مىڭ بات (44000 لىتر) سۇ سىغىتتى. داس ئون ئىككى بۇقا شەكلى ئۈستىدە تۇرغۇزۇلغان؛ بۇلار ئۈچتىن-ئۈچتىن بولۇپ، تۆت تەرەپكە يۈزلەنگەن («پادىشاھلار (1)»: 26-23:7، «تارىخ-تەزكىرە (2)»: 5-2:4 نىمۇ كۆرۈڭ).

ئارچا ياغىچىدىن ياسالغان، چىرايلىق نەقىشلەنگەن قوش قاناتلىق ئىككى ئىشىك ئايۋان ۋە «مۇقەددەس جاي» نى ئايرىپ تۇرىدۇ، ئۇلار ئالتۇن بىلەن قاپلانغان («پادىشاھلار (1)»: 35-33:6).

كۆيدۈرمە قۇربانلىقلار ئۆتكۈزۈلىدىغان مىس قۇربانگاھنىڭ ئۇزۇنلۇقى 20 گەز، كەڭلىكى 20 گەز، ئېگىزلىكى 10 گەز ئىدى («تارىخ-تەزكىرە (2)»: 1:4).

ئون «يۇيۇش دېسى» مىستىن ياسالغان؛ كۆيدۈرمە قۇربانلىقلارغا ئىشلىتىدىغان بۇيۇم-ئەسۋابلىرىنىڭ ھەممىسى ئۇلاردا يۇيۇلاتتى («پادىشاھلار (1)»: 38-27:7، «تارىخ-تەزكىرە (2)»: 6:4).

ئىبادەتخانىنىڭ ئەڭ ئىچىدىكى ئۆي («ئەڭ مۇقەددەس جاي») نىڭ ئۇزۇنلۇقى 20 گەز، كەڭلىكى 20 گەز، ئېگىزلىكى 20 گەز ئىدى («پادىشاھلار (1)»: 29-15:6، «تارىخ-تەزكىرە (2)»: 14-8:3). ئىككى بوغان كېرۈپ «ئەھدە ساندۇقى» نىڭ ئىككى تەرىپىدە تۇرىدۇ؛ ھەربىرىنىڭ ئېگىزلىكى 10 گەز، ھەربىرىنىڭ بىر قانستىن ئۈچىدىن يەنە بىر قانستىن ئۈچىگە 10 گەز ئىدى («پادىشاھلار (1)»: 28-23:6). ئەھدە ساندۇقى ئىككى كېرۈپنىڭ ئوتتۇرىسىغا قويۇلىدۇ («پادىشاھلار (1)»: 11-1:8، «تارىخ-تەزكىرە (2)»: 14-2:5 نىمۇ كۆرۈڭ).

مۇقەددەس جاي بىلەن كلامخانا (ئەڭ مۇقەددەس جاي) نىڭ ئوتتۇرىسىغا زەيتۇن ياغىچىدىن ئېتىلگەن، چىرايلىق نەقىشلەنگەن قوش ئىشىكلەر ئورۇنلاشتۇرۇلغان. ئۇلار ئالتۇن بىلەن قاپلانغان («پادىشاھلار (1)»: 32-31:6).

ئىبادەتخانىنىڭ تېمىغا يانداش ئۈچ قەۋەتلىك بىر قۇرۇلۇش ياسالغان. تۆۋەنكى قەۋەتنىڭ كەڭلىكى 5 گەز، ئوتتۇرا قەۋەتنىڭ كەڭلىكى 6 گەز، ئۈچىنچى قەۋەتنىڭ كەڭلىكى 7 گەز ئىدى؛ ھەربىر قەۋەتتە ھۇجرىلار ياسالغان (بىر گەز = 460mm). («پادىشاھلار (1)»: 10، 8، 6، 5:6).